

2021 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-35
(Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos direktoriaus
2024 m. d. įsakymo Nr. V- redakcija)

VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO MOBILIZACIJOS IR PILIETINIO PASIPRIEŠINIMO DEPARTAMENTE PRIE KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus kontrolės įgyvendinimo Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tvarkos apraše (toliau – Vidaus kontrolės tvarkos aprašas) nustatomi Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – MPPD prie KAM) vidaus kontrolės principai, tikslai, elementai, dalyvių funkcijos, rizikos valdymas ir informacijos teikimas apie vidaus kontrolės įgyvendinimą.

2. Vidaus kontrolės tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos ir vartojamos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ (toliau – Aprašas).

3. MPPD prie KAM veiklą reglamentuojantis teisės aktų sąrašas pateikiamas Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 1 priede. MPPD prie KAM vadovo įsakymų, nustatytų vidaus taisyklių, instrukcijų ir kitų vidaus kontrolės sistemos dokumentų sąrašas pateikiamas Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 2 priede (1 ir 2 priede paminėti sąrašai prireikus gali būti nuolat keičiami ir pildomi).

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMAS

4. Vidaus kontrolė – MPPD prie KAM direktoriaus sukurta kontrolės sistema MPPD prie KAM veiklos rizikai valdyti, padedanti siekti MPPD prie KAM veiklos tikslų ir užtikrinti, kad:

4.1. MPPD prie KAM veikla būtų vykdoma laikantis teisės aktų, reglamentuojančių MPPD prie KAM veiklą, reikalavimų;

4.2. MPPD prie KAM turtas ir įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais ar kitų neteisėtų veikų;

4.3. MPPD prie KAM, vykdydamas veiklą, laikytųsi patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo:

4.3.1. ekonomišku, kuris suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas užtikrinant vykdomos veiklos kokybę;

4.3.2. efektyvumu, kuris suprantamas kaip geriausias naudojamų išteklių ir vykdomos veiklos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis;

4.3.3. rezultatyvumu, kuris suprantamas kaip nustatytų MPPD prie KAM veiklos tikslų ir planuotų rezultatų pasiekimo lygis;

4.4. teikiama informacija apie MPPD prie KAM finansinę ir kitą veiklą būtų patikima, aktuali, išsami ir teisinga.

5. Vidaus kontrolė MPPD prie KAM grindžiama rizikos valdymu, atsižvelgiant į MPPD prie KAM veiklos ypatumus, vidaus kontrolės pritaikymą MPPD prie KAM. Pagal Įstatymo ir Aprašo reikalavimus vidaus kontrolė MPPD prie KAM įgyvendinama laikantis vidaus kontrolės principų, apimant 5 tarpusavyje susijusius vidaus kontrolės elementus, nurodytus Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 6 punkte, integruojant ją į MPPD prie KAM veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną), nustatant vidaus kontrolės dalyvių pareigas, nuolat ją tobulinant ir pritaikant prie pokyčių.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

6. Vidaus kontrolė MPPD prie KAM įgyvendinama laikantis vidaus kontrolės principų, nustatytų Įstatymo 5 straipsnyje:

6.1. tinkamumo – vidaus kontrolė pirmiausia turi būti įgyvendinama tose MPPD prie KAM veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;

6.2. efektyvumo – siekiama vidaus kontrolės procedūras ir priemones nustatyti taip, kad vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neviršytų dėl atliekamų vidaus kontrolės veiksmų gaunamos naudos;

6.3. rezultatyvumo – turi būti pasiekti vidaus kontrolės tikslai;

6.4. optimalumo – vidaus kontrolė turi būti proporcinga rizikai ir neperteklinė;

6.5. dinamiškumo – vidaus kontrolė turi būti nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias MPPD prie KAM veiklos sąlygas;

6.6. nenutrūkstamo funkcionavimo – vidaus kontrolė turi būti įgyvendinama nuolat.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

PIRMASIS SKIRSNIS

VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMAS PAGAL VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTUS

7. Vidaus kontrolė MPPD prie KAM įgyvendinama apimant šiuos tarpusavyje susijusius vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatymo 6 straipsnyje:

7.1. kontrolės aplinką;

7.2. rizikos vertinimą;

7.3. kontrolės veiklą;

7.4. informavimą ir komunikaciją;

7.5. stebėseną.

8. Vidaus kontrolė MPPD prie KAM įgyvendinama laikantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatų.

ANTRASIS SKIRSNIS KONTROLĖS APLINKA

9. Kontrolės aplinka – vidaus kontrolės (kaip sistemos) pagrindas, užtikrinantis MPPD prie KAM organizacinę struktūrą, veiklos valdymą, personalo valdymą, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau kartu – darbuotojai), profesinio elgesio principus ir taisykles, kompetenciją ir kitus veiksnius, turinčius įtakos vidaus kontrolės įgyvendinimui ir kokybei.

10. MPPD prie KAM veiklos valdymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu, veikla vykdoma pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro tvirtinamus MPPD prie KAM nuostatus, o darbas organizuojamas pagal MPPD prie KAM direktoriaus tvirtinamą MPPD prie KAM darbo reglamentą ir skyrių nuostatus:

10.1. funkcinis valdymo metodas įgyvendinamas per MPPD prie KAM struktūrą, kurią tvirtina krašto apsaugos ministras savo įsakymu tvirtindamas MPPD prie KAM nuostatus. Šią struktūrą sudaro MPPD prie KAM direktoriaus pavaduotojas ir skyriai. Tam tikrai užduočiai (-ims) atlikti prireikus MPPD prie KAM direktoriaus įsakymu gali būti sudaryti laikini dariniai (darbo grupės, komisijos, komitetai). MPPD prie KAM skyrių vedėjai prireikus gali nustatyti vadovaujamo skyriaus darbo procedūras, parengti ir teikti MPPD prie KAM direktoriui tvirtinti procesus reglamentuojančius dokumentus.

11. MPPD prie KAM organizacinė struktūra formuojama taip, kad būtų atskirtos MPPD prie KAM veiklos ir kontrolės funkcijos, stengiantis užtikrinti galimų interesų konfliktų, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimo tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku. Atliekamos funkcijos detalizuojamos MPPD prie KAM skyrių nuostatuose taip, kad būtų galima matyti, kurioms darbuotojų pareigybėms šias funkcijas priskirta atlikti.

12. MPPD prie KAM vidaus tvarkos taisyklės, patvirtintos MPPD prie KAM direktoriaus 2022 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-197 „Dėl Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) nustato MPPD prie KAM vidaus tvarką, kurios tikslas yra užtikrinti darbuotojų darbo kokybę ir didinti jo efektyvumą, sukurti darbuotojų poreikius atitinkančią darbo aplinką. Siekiant šio tikslo, Taisyklėse nustatoma, MPPD prie KAM dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo ir poilsio laikas, bendrieji vidaus tvarkos, elgesio, aprangos ir išvaizdos reikalavimai, nuotolinio darbo, darbuotojų adaptacijos, aprūpinimo funkcijoms vykdyti reikalingomis darbo ir kitomis priemonėmis, taip pat darbuotojų ir kitų asmenų patekimo į Administracinio pastato (Giedraičių g. 41-101, Vilnius) II aukšto (MPPD prie KAM skirtas) patalpas, tvarka. Taisyklėse aptariamas ir kitas darbuotojams aktualus teisinis reglamentavimas – darbo laiko apskaitos, transporto priemonių statymo MPPD prie KAM priskirtoje automobilių stovėjimo aikštelėje, kvalifikacijos tobulinimo, materialinių pašalpų skyrimo, korupcijos prevencijos tvarka.

13. Darbuotojų funkcijos ir pavaldumas nustatomi MPPD prie KAM ar jo įgalioto asmens tvirtinamuose pareigybių aprašymuose. Metinės užduotys kiekvienam darbuotojui, jų įgyvendinimo terminai ir rizikos, kurios gali trukdyti pasiekti iškeltas metines užduotis, nustatomi kiekvieno darbuotojo kasmetinio veiklos vertinimo dokumente.

14. MPPD prie KAM siekiama, kad darbuotojai turėtų pakankamą (tinkamą pareigybei išsilavinimą, patirtį, įgūdžius) kvalifikaciją funkcijoms atlikti, pareigoms vykdyti, metinėms užduotims atlikti, vidaus kontrolei suprasti.

15. Darbuotojų mokymai vykdomi pagal tiesioginių vadovų kasmet formuojamus kvalifikacijos tobulinimo poreikius, atsižvelgiant į darbuotojų atliekamas funkcijas ir MPPD prie KAM Administravimo ir informacijos apsaugos skyriaus vedėjui pateiktus individualaus kvalifikacijos tobulinimo poreikius.

16. MPPD prie KAM formuojama tokia personalo valdymo politika, kuri skatintų pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus.

TREČIASIS SKIRSNIS RIZIKOS VERTINIMAS

17. MPPD prie KAM veiklos rizikos vertinimas – neigiamos įtakos MPPD prie KAM veiklai galinčių turėti aplinkybių nustatymas ir analizė. Rizikos vertinimas apima rizikos veiksnių nustatymą, analizę ir vertinimą (įskaitant korupcijos riziką bei riziką, susijusią su finansų kontrole bei viešaisiais pirkimais).

18. Rizikos valdymas yra neatsiejama MPPD prie KAM veiklos planavimo dalis. Rizikos valdymas sutampa su metiniu veiklos planavimo ciklu, siekiant išanalizuoti su MPPD prie KAM veiklos tikslais susijusius rizikos veiksnius ir taikyti reikalingas rizikos valdymo priemones.

19. MPPD prie KAM darbuotojas turi:

19.1. operatyviai ir pagrįsdamas turima informacija bei duomenimis savo tiesioginiam vadovui pranešti apie jam žinomą riziką;

- 19.2. siūlyti savo tiesioginiam vadovui galimas rizikos valdymo priemonės;
- 19.3. įgyvendinti ir (ar) dalyvauti įgyvendinant jam priskirtas rizikos valdymo priemonės;
- 19.4. teikti savo tiesioginiam vadovui siūlymus dėl rizikos valdymo tobulinimo.
20. Rizikos, susijusios su MPPD prie KAM skyriaus veikla, valdymą pagal kompetenciją užtikrina MPPD prie KAM atitinkamo skyriaus vedėjas. Skyriaus vedėjas turi:
- 20.1. prareikšus inicijuoti rizikos, susijusios su vadovaujamo skyriaus veikla, vertinimą ir koordinuoti rizikos valdymą;
- 20.2. užtikrinti, kad būtų išanalizuoti visi su vadovaujamo skyriaus veikla susiję rizikos veiksniai;
- 20.3. dalyvauti planuojant rizikos, susijusios su vadovaujamo skyriaus veikla, valdymo priemones;
- 20.4. pagal skyriaus kompetenciją užtikrinti rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą ir apie jo rezultatus informuoti MPPD prie KAM veiklos rizikos valdymą organizuojantį MPPD prie KAM Administravimo ir informacijos apsaugos skyrių (toliau – AIAS) ir MPPD prie KAM direktoriaus pavaduotoją (asmenį, koordinuojantį vidaus kontrolės įgyvendinimą MPPD prie KAM).
21. AIAS turi:
- 21.1. MPPD prie KAM metinių veiklos planų rengimo metu (prareikšus – ir dažniau) inicijuoti, organizuoti ir vykdyti MPPD prie KAM veiklos rizikos vertinimo procesą;
- 21.2. teikti MPPD prie KAM skyrių vedėjams ir MPPD prie KAM direktoriaus pavaduotojui siūlymus dėl MPPD prie KAM veiklos rizikos vertinimo ir rizikos valdymo priemonių;
- 21.3. sudaryti MPPD prie KAM veiklos rizikos veiksmų sąrašą.
22. Rizikos vertinimo metu analizuojami nuolat (kasdien) ir (arba) periodiškai pagal atskiras užduotis atliekami darbai, veiklos procesai, įvykiai ar veiksmai, kurie gali turėti įtakos MPPD prie KAM veiklos tikslų pasiekimui.
23. Rizikos veiksniai, galintys turėti neigiamos įtakos siekiant MPPD prie KAM veiklos tikslų (kai planuojami pasiekti rezultatai ar nustatyti vertinimo rodikliai nepasiekiami iš esmės ar pasiekiami ne laiku), skirstomi į išorinius (politiniai, ekonominiai, socialiniai-kultūriniai, teisiniai, technologiniai, gamtiniai (gamtos reiškiniai) ir pan.) ir vidinius (žmogiškieji ištekčiai, veiklos procesai, informacinės technologijos, infrastruktūra ir pan.).
24. Atliekant rizikos veiksmų analizę įvertinamas rizikos veiksmų reikšmingumas ir pasireiškimo tikimybė bei poveikis MPPD prie KAM veiklai.
25. Rizikos veiksmų poveikio MPPD prie KAM veiklai reikšmingumas ir rizikos kontrolės lygis vertinamas balais, kaip nurodyta 1 lentelėje.

1 lentelė

Rizikos veiksmų poveikis MPPD prie KAM veiklai ir rizikos kontrolės lygis	
Kritinis (aukščiausias) – labai didelė kontrolė (5 balai)	Veiksmai, kurie gali neleisti pasiekti MPPD prie KAM veiklos tikslų arba neleisti jų pasiekti laiku ir (arba) lemti reikšmingų (finansinių, turtinių, reputacinių ir pan.) nuostolių tikimybę.
Reikšmingas (tikėtinas) – didelė kontrolė (4 balai)	Veiksmai, kurie gali turėti reikšmingos įtakos siekiant MPPD prie KAM veiklos tikslų (pavyzdžiui, netikėtas kelių svarbias pozicijas užimančių vadovų ar darbuotojų pasitraukimas).
Vidutinis (galimas) – vidutinė kontrolė (3 balai)	Veiksmai, kurie gali turėti tam tikros neigiamos įtakos siekiant MPPD prie KAM veiklos tikslų (pavyzdžiui, laikinai sutrikę tam tikri veiklos procesai, funkcijų vykdymas, sumažėjęs darbo efektyvumas).
Nežymus (mažai tikėtinas) – maža kontrolė (2 balai)	Veiksmai, kurie gali trukdyti pasiekti MPPD prie KAM veiklos tikslus, tačiau reikšmingų padarinių nesukelia (pavyzdžiui, trumpalaikis tam tikrų procesų efektyvumo sumažėjimas).
Nereikšmingas – labai maža kontrolė, stebėjimas (1 balas)	Veiksmai, kurie yra trumpalaikiai, bet gali trukdyti pasiekti MPPD prie KAM veiklos tikslus nustatytu laiku (pavyzdžiui, kitų (neatidėliotinių) užduočių vykdymas, darbuotojų nedarbingumas, įvairių rūšių

	atostogos, vykimas į komandiruotes ar kvalifikacijos tobulinimo kursus).

26. Rizikos veiksnių atsiradimo tikimybė vertinama balais, kaip nurodyta 2 lentelėje.

2 lentelė

Rizikos veiksnių atsiradimo tikimybė (vertinimas atliekamas remiantis patirtimi, pagrindinių veiklos vertinimo rodiklių duomenų informacijos analizės rodikliais, taip pat atsižvelgiant į naujų ar numatomų aplinkybių įtaką)	
Labai tikėtina (5 balai)	Tikimybė, kad įvykis gali įvykti ateinančiais metais, yra labai didelė (70–100 proc. tikimybė).
Gana tikėtina (4 balai)	Tikimybė, kad įvykis gali įvykti ateinančiais metais, yra didelė (40–60 proc. tikimybė).
Tikėtina (3 balai)	Tikimybė, kad įvykis gali įvykti ateinančiais metais, yra vidutinė (20–30 proc. tikimybė).
Nelabai tikėtina (2 balai)	Tikimybė, kad įvykis gali įvykti ateinančiais metais, yra maža (daugiau nei 10 proc. tikimybė).
Mažai tikėtina (1 balas)	Tikimybė, kad įvykis gali įvykti ateinančiais metais, yra itin maža (mažiau nei 10 proc. tikimybė).

27. Rizikos veiksnių poveikis MPPD prie KAM veiklai vertinamas pagal:

27.1. strateginius tikslus – strateginio lygmens planavimo dokumentuose (MPPD prie KAM veiklos planuose) suplanuoti pasiekti rezultatai per nurodytą laikotarpį (S);

27.2. veiklos tikslus – ne strateginio lygmens planavimo dokumentuose (skyrių planuose) nustatytų priemonių ar veiksmų suplanuoti pasiekti rezultatai per nurodytą laikotarpį (V);

27.3. atskaitomybės tikslus – teikiama informacija apie MPPD prie KAM veiklą ir turimus išteklius (turto ir duomenų) yra patikima, aktuali, išsami ir teisinga (ATS);

27.4. atitikties tikslus – sudaromas MPPD prie KAM veiklą reglamentuojantis teisės aktų sąrašas ir atsikaitymo už veiklą proceso metu (t. y. rengiant veiklos ataskaitas) vertinama MPPD prie KAM veiklos atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams (A).

28. Išanalizavę rizikos veiksnius ir nustatę riziką MPPD prie KAM skyrių vedėjai, siekdami parinkti rizikos valdymo priemones, nustato rizikos valdymo būdus:

28.1. rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį vadovaujamo padalinio veiklai iki toleruojamos rizikos. Prireikus MPPD prie KAM skyriaus vadovas rizikos valdymo priemones įtraukia į skyriaus veiklos planą;

28.2. rizikos perdavimas – rizikos perdavimas kitiems MPPD prie KAM skyriams (pagal kompetenciją);

28.3. rizikos toleravimas – rizikos prisiėmimas, kai rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis veiklai neviršija nustatytos toleruojamos rizikos ir nesiimama jokių veiksmų rizikai mažinti;

28.4. rizikos vengimas – konkrečios veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

29. Nustatoma toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės).

30. Rizikos analizės rezultatai fiksuojami MPPD prie KAM veiklos rizikos veiksnių sąrašė rizikos lygio bendro vertinimo mažėjimo tvarka, kaip nurodyta 3 lentelėje.

3 lentelė

Rizikos veiksny (priežastis)	Rizika (pasekmė)	Tikimybė (1–5)	Poveikis (1–5)	Kontrolės lygis (5–1)	Rizikos lygis (3 × 4 × 5) (1–125)	Rizikos valdymo būdas	Rizikos valdymo priemonė

1	2	3	4	5	6	7	8

31. Sprendimus (valdymo priemonės) dėl reagavimo į nustatytą riziką priima MPPD prie KAM atitinkamo skyriaus vedėjas, suderinęs su direktoriaus pavaduotoju ir gavęs MPPD prie KAM direktoriaus pritarimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS KONTROLĖS VEIKLA

32. Kontrolės veiklos funkcijos reglamentuojamos nustatant vidaus kontrolės priemones krašto apsaugos ministro ir MPPD prie KAM direktoriaus tvirtinamuose tvarkos aprašuose, MPPD prie KAM ir skyrių nuostatuose, darbuotojų pareigybių aprašymuose. MPPD prie KAM skyrių uždaviniai ir funkcijos priskiriami konkrečioms darbuotojų pareigybėms taip, kad tas pats darbuotojas nebūtų atsakingas už konkretų veiksmą ir jo atlikimo kontrolę, t. y. turi būti sumažinta klaidų, apgaulės ir kitų neteisėtų veikų rizika, kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo funkcijos ir pareigos, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma.

33. Siekiama užtikrinti, kad MPPD prie KAM turimais ištekliais naudotūsi įgalioti (paskirti) asmenys ir kad šie ištekliai būtų apsaugoti nuo neteisėtų veikų.

34. MPPD prie KAM finansų kontrolė organizuojama ir įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos finansų kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V-1029 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“, MPPD prie KAM finansų kontrolės taisyklių, patvirtintų MPPD prie KAM direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-135 „Dėl Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie krašto apsaugos ministerijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į finansų kontrolę atliekančių darbuotojų pareigų paskirstymą.

35. MPPD prie KAM finansinės apskaitos organizavimo, tvarkymo ir vykdymo funkciją atlieka Centralizuota finansų ir turto tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – CFTT prie KAM), vadovaudamasi Centralizuotos finansų ir turto tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-614 „Dėl Centralizuotos finansų ir turto tarnybos prie krašto apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, pagal Krašto apsaugos sistemos institucijų apskaitos vadovą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2010 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-786 „Dėl Krašto apsaugos sistemos institucijų apskaitos vadovo patvirtinimo“. MPPD prie KAM atsakingi darbuotojai atlieka išankstinę ir einamąją finansų kontrolę. CFTT prie KAM atsakingi darbuotojai dalyvauja atliekant finansų kontrolę. Už finansų kontrolę yra atsakingas MPPD prie KAM direktorius ir CFTT prie KAM direktorius bei jų paskirti darbuotojai.

36. Turto ir įsipareigojimų inventorizacija MPPD prie KAM atliekama vadovaujantis Krašto apsaugos sistemos institucijų inventorizacijos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2015 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-1097 „Dėl Krašto apsaugos sistemos institucijų inventorizacijos taisyklių tvirtinimo“.

37. Viešųjų ir privačių interesų derinimas MPPD prie KAM užtikrinamas vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo MPPD prie KAM tvarkos aprašu, patvirtintu MPPD prie KAM direktoriaus 2024 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. V-148 „Viešųjų ir privačių interesų derinimo Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir atliekant nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną.

38. MPPD prie KAM korupcijai atspari aplinka kuriama pagal krašto apsaugos ministro tvirtinamą krašto apsaugos sistemos atitinkamų metų Korupcijos prevencijos veiksmų planą, taip pat vadovaujantis Informacijos apie teisės pažeidimus teikimo ir administravimo krašto apsaugos

sistemoje tvarkos aprašu ir Pranešėjų apsaugos įgyvendinimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2023 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V-2 „Dėl Informacijos apie teisės pažeidimus teikimo ir administravimo krašto apsaugos sistemoje ir Pranešėjų apsaugos įgyvendinimo tvarkos krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašų patvirtinimo“.

39. Asmens duomenys MPPD prie KAM tvarkomi ir duomenų subjektų teisės įgyvendinamos vadovaujantis Asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo krašto apsaugos sistemoje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-1253 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių patvirtinimo“, Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-644 „Dėl Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, MPPD prie KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis MPPD prie KAM direktoriaus 2021 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-160 „Dėl Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, taip pat kitais MPPD prie KAM veikloje taikomais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą.

40. Viešieji pirkimai MPPD prie KAM planuojami, inicijuojami, organizuojami ir vykdomi vadovaujantis Pirkimų organizavimo ir kontrolės krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašu, pavirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 768 „Dėl Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo, Krašto apsaugos sistemoje centralizuotai perkamų prekių, paslaugų ir darbų sąrašo ir Krašto apsaugos sistemoje atliekamų pirkimų kokybės reikalavimų nustatymo ir kokybės užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos Pirkimų organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu MPPD prie KAM direktoriaus 2023 m. liepos 31 d. Nr. V-128 „Dėl Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

41. MPPD prie KAM atliekama veiklos peržiūra – periodiškai peržiūrimi procesai, siekiant užtikrinti jų atitiktį MPPD prie KAM veiklos tikslams ir reikalavimams, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais.

PENKTASIS SKIRSNIS INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

42. Informavimas ir komunikacija vidaus kontrolės srityje apima:

42.1. informacijos naudojimą, kai MPPD prie KAM gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą;

42.2. vidaus komunikaciją – nenutrūkstamą informacijos perdavimą MPPD prie KAM, apimančią visas MPPD prie KAM veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek įstaigos vadovas, tiek darbuotojai turi būti informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai turi tarpusavyje keistis darbo funkcijoms atlikti būtina informacija.

43. Vidaus komunikacija MPPD prie KAM vyksta bendraujant žodžiu (susitinkant fiziškai ar naudojantis komunikacijos platformomis, telefonu), raštu (naudojantis elektroniniu paštu, MPPD prie KAM dokumentų valdymo sistema) ir kitomis elektroninių ryšių priemonėmis (MPPD prie KAM intraneto svetaine).

44. MPPD prie KAM interneto svetainės tikslai, uždaviniai ir funkcijos, organizacinė, informacinė ir funkcinė struktūra, duomenų teikimo, naudojimo ir duomenų saugos reikalavimai, informacinės sistemos finansavimo šaltiniai, modernizavimo ir likvidavimo tvarka yra nustatyti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos interneto svetainės nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2018 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-10 „Dėl Lietuvos

Respublikos krašto apsaugos ministerijos interneto svetainės nuostatų patvirtinimo“. Minėtuojų įsakymu paskirtas MPPD prie KAM duomenų valdymo įgaliotinis.

45. MPPD prie KAM direktoriaus įsakymų ir kitų MPPD prie KAM rengiamų dokumentų (raštų, protokolų, pažymų, išvadų, ataskaitų, planų, aktų ir kt.) projektų rengimo, derinimo, teikimo pasirašyti, registravimo MPPD prie KAM ir jų paskirstymo tvarka nustatyta Teisės aktų ir kitų dokumentų projektų rengimo Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tvarkos apraše, patvirtintame MPPD prie KAM direktoriaus 2022 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-99 „Dėl Teisės aktų ir kitų dokumentų projektų rengimo Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

46. Išorės komunikacija vykdoma per MPPD prie KAM interneto svetainę ir socialinių tinklų paskyras, organizuojant renginius, bendraujant su visuomenės informavimo priemonėmis, verslo bendruomene, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis institucijomis, dalyvaujant ir atstovaujant MPPD prie KAM tarptautinio ir nacionalinio lygio renginiuose (pratybose, mokymuose, įvairiuose darbo susitikimuose).

47. Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugos įstatyme paslapčių subjektui pavestas funkcijas pagal krašto apsaugos ministro suteiktą įgaliojimą įgyvendina MPPD prie KAM direktorius, leisdamas įsakymus ir priimdamas sprendimus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS STEBĖSENA

48. Vidaus kontrolės stebėseną yra nuolatinė ir periodinė.

49. Nuolatinė vidaus kontrolės stebėseną vyksta kasdien darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų MPPD prie KAM direktoriui pavestų sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei atliekant jiems pavestas funkcijas (vykdant savo pareigas).

50. Nuolatinė vidaus kontrolės stebėseną vyksta:

50.1. analizuojant darbuotojų metinių užduočių planus, ataskaitas ir pasiektus rezultatus;

50.2. analizuojant planavimo dokumentuose nustatytų stebėsenos rodiklių siektinų reikšmių pasiekimą;

50.3. fiksuojant rezultatus, pasiektus įgyvendinant MPPD prie KAM metinius veiklos planus ir rengiant metinę veiklos ataskaitą;

50.4. analizuojant informaciją apie korupcijos prevencijos veiksmų plano priemonių įgyvendinimą;

50.5. analizuojant esamą informacijos saugumo būklę ir vertinant duomenų saugos incidentus;

50.6. atliekant asmens duomenų tvarkymo stebėseną;

50.7. atliekant turto ir įsipareigojimų inventurizaciją;

50.8. priimant sprendimus, susijusius su finansinių išteklių ir valstybės turto naudojimu;

50.9. analizuojant informaciją apie MPPD prie KAM skirtų asignavimų naudojimą;

50.10. atliekant nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną.

51. Siekiant tinkamai įgyvendinti MPPD prie KAM pavestus uždavinius ir funkcijas, taip pat vykdant atitinkamų metų krašto apsaugos sistemos metų korupcijos prevencijos veiksmų plano priemones sudaromas MPPD prie KAM veiklos sričių sąrašas bei atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas. Šį sąrašą MPPD prie KAM sudaro ir išvadą dėl KPT nustatymo rengia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo (arba darbo grupė). Sąrašas ir išvada dėl KPT nustatymo ir informacija apie numatytus bei atliktus veiksmus dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo ar mažinimo ir pasiektų rezultatų skelbiama MPPD prie KAM intraneto svetainėje.

52. Krašto apsaugos ministerijos vidaus auditoriai pagal savo sudarytus terminus prireikus tiria ir vertina vidaus kontrolę MPPD prie KAM ir teikia MPPD prie KAM direktoriui rekomendacijas

dėl vidaus kontrolės tobulinimo. Vidaus auditoriai, vykdydami pažangos stebėjimą, vertina, kaip įgyvendinamos vidaus auditų ataskaitose pateiktos rekomendacijos.

V SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

53. MPPD prie KAM vidaus kontrolės dalyviai yra MPPD prie KAM direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyrių vedėjai, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai, darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevencijos priežiūrą (toliau – Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupė), prireikus gali būti įtraukiami ir kiti MPPD prie KAM darbuotojai.

54. MPPD prie KAM direktorius nustato vidaus kontrolės tvarką, kartu su Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupe užtikrina vidaus kontrolės MPPD prie KAM sukūrimą, įgyvendinimą ir tobulinimą.

55. Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupė:

55.1. organizuoja ir koordinuoja Vidaus kontrolės tvarkos aprašo rengimą ir įgyvendinimą MPPD prie KAM;

55.2. prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą MPPD prie KAM, pagal poreikį dalyvaujant kitiems darbuotojams;

55.3. kasmet analizuoja MPPD prie KAM vidaus kontrolę, įvertina vidaus kontrolės atitiktį Vidaus kontrolės tvarkos aprašui ir teikia MPPD prie KAM direktoriui pasiūlymus dėl vidaus kontrolės priemonių taikymo;

55.4. atlieka vidaus kontrolės analizę kiekvienais metais iki kovo 1 d. ir užpildo einamųjų metų vidaus kontrolės įgyvendinimo analizės ir vertinimo klausimyną (3 priedas). Vidaus kontrolės grupės ir elementai bei elementų įgyvendinimą apibūdinantys teiginiai klausimyne prireikus gali būti koreguojami;

55.5 kasmet rengia vidaus kontrolės įgyvendinimo MPPD prie KAM analizės ir vertinimo ataskaitą ir teikia įstaigos vadovui.

56. MPPD prie KAM skyrių vedėjai atsakingi už nuolatinės stebėsenos užtikrinimą, rizikos nustatymą ir rizikos vertinimą pagal savo vadovaujamo skyriaus kompetenciją (tikslus ir funkcijas). Skyrių vedėjai organizuoja ir kontroliuoja savo skyriaus veiklą taip, kad ji neprieštarautų MPPD prie KAM veiklos tikslams.

57. MPPD prie KAM skyrių vedėjai paskiria atsakingus asmenis, kurie, prireikus konsultuodamiesi su AIAS, užtikrina vienodą Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 20–31 punktų nuostatų taikymą MPPD prie KAM.

58. Visi MPPD prie KAM darbuotojai, atlikdami savo funkcijas, turi siekti veiksmingos vidaus kontrolės ir yra atsakingi už su savo funkcijų atlikimu susijusių galimų rizikos veiksnių pastebėjimą ir tiesioginio vadovo informavimą.

VI SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS IR INFORMACIJOS APIE JĄ TEIKIMAS

59. MPPD prie KAM skyrių vedėjų pateiktos informacijos pagrindu vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantis (-ys) darbuotojas (-ai) kiekvienais metais atlieka MPPD prie KAM vidaus kontrolės analizę, apimančią visus vidaus kontrolės elementus. Analizės metu įvertinami MPPD prie KAM veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams (ar vidaus kontrolė MPPD prie KAM įgyvendinama vadovaujantis Vidaus kontrolės tvarkos aprašu ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus ir kitų auditų rezultatai ir numatomos MPPD prie KAM vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

60. MPPD prie KAM vidaus kontrolė vertinama:

60.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

60.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos MPPD prie KAM veiklos rezultatams;

60.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamos įtakos MPPD prie KAM veiklos rezultatams;

60.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką MPPD prie KAM veiklos rezultatams.

61. MPPD prie KAM, atlikęs vidaus kontrolės analizę ir vertinimą Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“, nustatyta tvarka informaciją apie tai pateikia Krašto apsaugos ministerijos Administracijos departamentui iki kiekvienų metų vasario 10 d.

VII SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠO KEITIMAS

62. Atsižvelgiant į nuolat kintančias ekonomines, teisinio reguliavimo ir veiklos sąlygas, Vidaus kontrolės tvarkos aprašas ne rečiau kaip kartą per metus yra peržiūrimas ir, esant poreikiui, patikslinamas ir atnaujinamas, siekiant užtikrinti jo aktualumą ir atitiktį MPPD prie KAM poreikiams.

63. Darbuotojai, pastebėję Vidaus kontrolės tvarkos aprašo pažeidimus, apie juos privalo informuoti MPPD prie KAM direktorių ir (ar) Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupės vadovą.

64. Darbuotojai turi teisę raštu teikti MPPD prie KAM direktoriui ir (ar) Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupės vadovui siūlymus dėl vidaus ir veiklos kontrolės tobulinimo.

65. Už vidaus kontrolės įgyvendinimą, priežiūrą ir atnaujinimą yra atsakinga Vidaus kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo darbo grupė.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Vidaus kontrolės tvarkos apraše nustatyta tvarka gauti dokumentai ir duomenys tvarkomi ir saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais.
